

Predstava, ki gledalca ne utruja

Drugi sočasno avtorja Matije Ferlina si je ogledala naša plesna kritičarka
Ljubljana, 06.02.2013 | Daliborka Podboj

Drugi sočasno je sodobna plesna predstava, ki je nastala v produkciji Emanata in v koprodukciji Istrskega narodnega gledališča Pulj ter Cankarjevega doma Ljubljana. Nastala je po konceptu hrvaškega plesalca in koreografa **Matije Ferlina**, rojenega v Pulju. Ferlin je že redni gost naše sodobne plesne scene in s svojimi deli tudi mnogokrat navzoč v produkcijah Emanata. Plesne študije je zaključil na School for New Dance Development v Amsterdamu, lani pa ga je glede na dane informacije New York Magazin razglasil za najboljšega koreografa leta 2011. V svoji novi predstavi je navzoč tudi kot plesalec, koreograf in kostumograf.

Ples ga zanima kot nativna gibalna oblika brez vsakršnih okraskov estetske figuralike ali dramaturgije izraza, kar v svojih uprizoritvah vidno izpostavlja kot nedodelano in nedorečeno izrazno obliko, pač neko neopredeljeno gibanje. Statična oblika ne-gibanja in ne-dejanja v t. i. plesnih predstavah pa zahteva v scenskih, pa čeprav konceptualnih uprizoritvah, dodatno komunikacijo, da ne bi sama sebi

bila namen, in Ferlin svoj odrski milje zapolnjuje z aktivno uporabo konkretnih predmetov. V svoji novi predstavi *Drugi* sočasno je dodal še glas iz etra, ki pripoveduje zgodbo, ki jo na sceni neposredno in sočasno odslkava skupina petih akterjev: **Liz Kinoshita**, **Roberta Milevoj**, **Claudia Fancello**, **Tomislav Feller** in Matija Ferlin.

Avtorica dramskega teksta je dramaturginja **Jasna Žmak**, za prevod sta poskrbeli **Daniela Bilić Rojnić**, **Katja Kosi**, posnet tekst v angleščini pa brala **Ana Buljan** in **Marko Cindrić**. Čeprav je pripoved v angleškem jeziku zvenela lahkotno razumljivo, bi bilo gotovo prav, da bi se posnetek predvajal tudi v slovenščini, saj se je vendarle zgodila slovenska premiera; utrne se pomislek, da novodobna plesna scena zapira vrata širšemu krogu neangleško govorečih obiskovalcev. Gledalci so zasedali svoje sedeže na prirejenem delu odra Linhartove dvorane, na drugem delu odra pa se je bleščala scena z veliko fotografijo slike *Lačni lev, leva v divjini*, ki naskoči antilopo, delo nenavadnega slikarja, ki je prehitel svoj čas, naivca in vsestranskega umetnika **Henria Rousseaua** (1844-1910). Fotografija intenzivnih barv je ves čas predstave dominirala in atraktivno privlačila poglede, je glavni in najbolj efektni rekvizit scene, ki zavzema celo ploskev ozadja.

Skozi nevidna vrata velike fotografije je na oder vstopila skupina petih prijateljev in takrat glas začne svoje dramsko prepredanje. Prijatelji so oblečeni v dolga topla pokrivala, z na hrbtih oprtanimi starimi kovčki, rjave kučme jim pokrivajo glavo. Ko skupina petih pohodnikov slikovito vdre na oder, v določen prostor, se takoj loti raziskovanja prostora ter iskanja možnega kotička za počitek. Medtem pa glas gledalca seznanja z vzrokom njihovega pohoda: kako so po dolgih letih čakanja pobegnili iz sveta, kjer se že dolgo ni nič spremenilo razen barve listja in je človeške duše načel še nikoli videni tempo ..., zato so najboljši prijatelji zlahka zapustili svet vsakdana. Na začetku privlačno dramatizirana zgoščena pripoved pozneje razvodeni v prepletih direktnega govora in v monotonem opisovanju dogajanja na

sceni, da bi na koncu le bila potrebna, da pojasni sklepno dejanje, ko je ob pojavi dima izza fotografije skupina petih hitro stekla z odra. Dim je preplaval tudi avditorij, nato pa se je iz fotografije, točneje skozi oko leva na fotografiji počasi vila plastična cevka, po kateri je pritekla modra tekočina - voda, ki se je na tleh zbrala v obliki modre lužice, glas pa poučil, da je nenadni ogenj v naravi pognal skupino v dir, novonastalo jezero (modra lužica) pa je pogasilo ogenj.

Prijatelji so se torej pred ognjem razbežali in v teku zapustili svoje novo bivališče. Tek ni bil nič kaj nativen, prej bi rekla dobro izurjen, s tistim pravšnjim nagibom, povsem značilnim za sodobno plesno sceno.

Sicer je dogajanje na odru vseskozi teklo v smislu pričakovanega in utečenega: počitek, pospravljanje prtljage, branje knjig, postavljanje nevidnega šotor, izbira prostora (za kuhinjo), skratka skupina svoj vsakdanjik ilustrira v sceni na odru. Slišnega pogovora med njimi ni, glas v etru govori v imenu posameznika, ta pa sebe odkriva z dvigom roke. Kot bi gledali strip, kjer se nad tistim, ki govori, dviga oblaček, v njem pa so napisane izrečene besede, le da tokrat ni bilo oblačkov, ampak se roke dvigajo v višino proti glasu. Nema komunikacija med peterico se prepleta v enostavnih formah premikov vsakdanjega bivanja, tu in tam se izpostavi še v redkih plesnih spletih, ki predstavijo pet različnih gibalcev-animatorjev, ki se bolj ali manj ležerno trudijo v izkazovanju neizoblikovanega gibalnega materiala. Drugače rečeno, eni se ob glasbi spozabijo in je njihovo plesno gibanje še v dimenzijah dobre izvedbe, drugi pa se v želji biti sila naravni gibljejo dosledno nenaravno in neurejeno, v določenem trenutku pa se na sceni le izoblikuje krajša koreografija mrežnih sosledij, ki medlo izpostavlja njihove medsebojne povezave.

Matija Ferlin je svoje priprave na predstavo in raziskavo sobivanja skupine tudi dejansko umestil v naravno tihoto Istre, kjer so preživeli dva tedna odmaknjeni od urbanega okolja. Sproščeno skupinsko sožitje nastopajočih petih akterjev in duh narave, ki jih je obdajal v njihovem bivalnem okolju v naravi (v Istri), je bil prisoten tudi v uprizoritvi.

Drugi sočasno je predstava, ki zrači otroško pristnost, in je ravno dovolj animirana, da gledalca ne utruja, ga na nek način celo sprošča, tu in tam pa v svojih poslikavah in idealizaciji sobivanja nekaterim gledalcem celo privabi na lice rahel nasmeh.